

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จันทร์ทิพย์ สุทธิธรรมศิลป์ : แนวทางในการปรับปรุงระบบการกระจายยานนห่อผู้ป่วยในโรงพยาบาล
พระมงกุฎเกล้า (GUIDELINES FOR IMPROVING DRUG DISTRIBUTION SYSTEM IN
PRAMONGKUTKLAO HOSPITAL) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. อภินันท์ เหมะจุทา. อ. ที่ปรึกษาร่วม :
อ. สุธาทิพย์ พิชญ์ไพญญ์. 151 หน้า. ISBN 974-636-706-4

ในระบบการกระจายยาแบบใบสั่งรายตัวผู้ป่วยที่ไม่ได้ควบคุมปริมาณยาที่จ่ายให้ผู้ป่วยและไม่มีระบบการ
คินยา ทำให้เกิดปัญหาหาเหลือค้างอยู่บนห่อผู้ป่วยเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดการสูญเสียยา และอาจเป็นอันตราย
ต่อผู้ป่วยได้ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้มาตรการ 4 อย่างในการปรับปรุงระบบ
การกระจายยานนห่อผู้ป่วยในโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงความถี่ของการเบิกจ่ายยา การจัด
ระบบการคินยาที่เหมาะสม การจัดทำบัญชีรายการยาเบิกสำรองประจำห่อผู้ป่วย และการให้เภสัชกรเข้าไปมีส่วนร่วม
ในการดูแลรับผิดชอบยาที่มีอยู่บนห่อผู้ป่วยร่วมกับพยาบาลประจำห่อผู้ป่วย แสดงผลเปรียบเทียบความแตกต่างของ
ก่อนและหลังทำการปรับปรุงระบบการกระจายยาด้วยจำนวนรายการและมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปของยาเหลือค้าง
ยาหมดอายุหรือยาเสื่อมสภาพ และยาหมุนเวียนของห่อผู้ป่วย โดยทำการศึกษาวิจัยบนห่อผู้ป่วยอายุครรภ์ 1 หอ
และห่อผู้ป่วยศัลยกรรม 1 หอในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2539 - มีนาคม 2540

ผลของการวิจัยพบว่า จำนวนรายการของยาเหลือค้างบนห่อผู้ป่วยอายุครรภ์ลดลง 353 รายการ จาก 626
รายการ (ร้อยละ 56.39) คิดเป็นมูลค่า 931,648.55 บาท (ร้อยละ 78.49) และห่อผู้ป่วยศัลยกรรมลดลง 106
รายการ จาก 277 รายการ (ร้อยละ 38.27) คิดเป็นมูลค่า 129,547.15 บาท (ร้อยละ 57.81) ในส่วนของยา
เหลือค้างเหล่านี้จะพบมียาหมดอายุหรือยาเสื่อมสภาพอยู่บนห่อผู้ป่วยอายุครรภ์และห่อผู้ป่วยศัลยกรรม ซึ่งสามารถ
จัดการให้หมดไป 148 รายการ มีมูลค่า 70,615.70 บาท และ 35 รายการ มีมูลค่า 14,614.90 บาท ตามลำดับ
ยาหมุนเวียนของห่อผู้ป่วยอายุครรภ์และห่อผู้ป่วยศัลยกรรม สามารถนำมาใช้ 234 รายการ มีมูลค่า 394,232.80
บาท และ 154 รายการ มีมูลค่า 41,390.30 บาท ตามลำดับ

การใช้มาตรการ 4 อย่างร่วมกัน มีผลส่งเสริมการกระจายยาโดยลดจำนวนรายการและมูลค่าของยา
เหลือค้างได้เป็นจำนวนรวม 459 รายการ เป็นมูลค่า 1,061,195.70 บาท สามารถกำจัดยาหมดอายุหรือยา
เสื่อมสภาพได้ทั้งหมด และสามารถนำยาส่วนหนึ่งมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้เป็นจำนวนรวม 388 รายการ เป็นมูลค่า
435,623.10 บาท และแสดงว่าระบบการจัดการโดยใช้มาตรการผสมผสานนี้มีผลในการควบคุมการกระจายยา
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาควิชา เภสัชกรรม
สาขาวิชา เภสัชกรรมโรงพยาบาลและคลินิก
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติ จันทร์ทิพย์ สุทธิธรรมศิลป์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อภินันท์ เหมะจุทา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม สุธาทิพย์ พิชญ์ไพญญ์